

Vimmerby kommun
kommun@vimmerby.se

Rektorn vid Vimarskolan 7-9
charlotta.widerberg@vimmerby.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn i Vimarskolan 7-9
i Vimmerby kommun

Tillsyn i Vimarskolan 7-9

Skolinspektionen genomför tillsyn i Vimmerby kommun under 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Vimarskolan 7-9 besöktes av Skolinspektionen den 5 och 6 februari 2014.

Fakta om skolenheten

Vimarskolan 7-9 ligger i östra utkanten av Vimmerby centralort och är en av två högstadieskolor i kommunen. Skolan ligger i anslutning till Vimarskolan F-6, med vilken man delar vissa gemensamma resurser såsom administrationslokaler, bibliotek, matsal, idrottshall samt slöjdsalar. Skolenheten omfattar 276 elever fördelade på 10 klasser. Arbetet är organiserat i tre arbetslag – ett per årskurs – ledda av tre arbetslagledare. I varje arbetslag finns en speciallärare eller specialpedagog. Utöver detta finns en ämneslagsindelning. Skolan leds av en rektor.

Nationell statistik visar att 2013 års meritvärde för årskurs 9 var 208,2 vilket är något under genomsnittet för riket (213,1). Andelen elever som efter årskurs 9 nått målen i alla ämnen var 82,2 procent. År 2012/13 var andelen elever behöriga till yrkesprogram på gymnasiet 92,2 procent.

Skillnaderna mellan flickors och pojkars resultat är påtagliga på skolenheten, där en avsevärt lägre andel pojkar (74 procent) uppnått kunskapskraven som minst ska uppnås i alla ämnen jämfört med flickor (91 procent) och där med pojkars genomsnittliga meritvärde i slutbetyget för årskurs nio var 192,6 att jämföra med flickors 225,3.

Helhetsbedömning

Tillsynen av Vimarskolan 7-9 visar att lärarnas arbete utgår från de nationella målen och kunskapskraven. Av nationell statistik framgår att inte alla elever vid skolenheten når godkända resultat i samtliga ämnen och att skillnader mellan pojkars och flickors resultat är markanta.

Rektorn bör därför tillsammans med pedagogerna utveckla arbetet med att analysera skolenhetens resultat och vidta åtgärder för att eleverna ska nå kunskapskraven i samtliga ämnen och för att pojkars resultat ska förbättras. Det systematiska kvalitetsarbetet på skolenheten behöver utvecklas och rektorns pedagogiska ledarskap stärkas. Ett ökat fokus på ett direkt, undervisningsnära ledarskap är viktigt för att skapa förutsättningar för utveckling av undervisningen, identifiera goda exempel och skapa förutsättningar för ökad delaktighet bland lärare i skolenhetens övergripande utvecklingsarbete. Åtgärder syftande till förstärkt samverkan över arbetslags- och ämneslagsgränser är av vikt för att öka både kunskapsspridning inom skolenheten och utveckling av det pedagogiska arbetet.

Skolinspektionen bedömer att det krävs ett fungerande datanätverk och ett skolbibliotek som uppfyller författningarnas krav för att läroplanens kunskapsmål ska kunna nås. Brister avseende skolans utrustning vad gäller lärverktyg och kompensatoriska

hjälpmedel påverkar också möjligheten ge elever i behov av särskilt stöd det stöd de behöver.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Vimmerby kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 12 juni 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Bedömning

Vimmerby kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Ge eleverna det särskilda stöd som utredningen har visat att de behöver

Motivering

Av skollagen framgår att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att denne ska ha möjlighet nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Enligt läroplanen har rektorn ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver.

Tillsynen visar att inte alla elever får det särskilda stöd som utredningen visat att de behöver. I intervjuer framkommer att elever som erhållit särskilt stöd i form av kompensatoriska hjälpmedel tidigare under sin skolgång efter övergång till Vimarsskolan 7-9 inte får detta stöd. Det särskilda stödet är framför allt tänkt att ges av ämneslärare i klassrummet men dessa uppger att de inte alltid har varken tid eller kompetens att ge detta. Skolinspektionens enkät visar också att nära hälften av lärarna anger att påståendet "Jag har förutsättningar att hjälpa elever som är i behov av det" stämmer ganska dåligt eller inte alls.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att inte alla elever på skolenheten får det stöd utredningen visat att de behöver. Huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

3 kap. 8 och 10 §§ skollagen, Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11) 2.8 Rektorns ansvar

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Vimmerby kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn måste skaffa sig god kunskap om det inre arbetet på skolenheten och särskilt verka för att utbildningen planeras och utvecklas med inriktning att uppfylla de nationella målen för utbildningen
- Rektorn måste se till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen

Motivering

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet ledas och samordnas av rektorn. Som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn enligt läroplanen ansvar för skolans resultat och har inom givna ramar även ett särskilt ansvar för vissa utpekade områden. Rektorn ansvarar även för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete på enhetsnivå som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål).

Tillsynen visar att rektorns inblick i och ledning av kvalitetsarbetet är påtaglig rörande värdegrundsarbetet på skolenheten, men avsevärt mindre i det pedagogiska utvecklingsarbetet. Intervjuer visar att projekt som har påbörjats i syfte att förbättra undervisningskvaliteten och måluppfyllelsen helt eller delvis avstannat. Av tillsynen framgår t.ex. att det kommungemensamma läsprojektet inte genomförs fullt ut och inte heller följs upp.

Det pedagogiska utvecklingsarbetet och kvalitetsarbetet på skolenheten sker huvudsakligen i ämneslagen och/eller arbetslagen. Intervjuer visar på en avsaknad av diskussioner om och samverkan kring utveckling av utbildningen på skolenhetsnivå. Exempelvis har skillnaderna mellan flickors och pojkars betyg på skolenheten diskuterats i ämneslagen och åtgärder för att förändra arbetssätt i syfte att motverka detta har i något fall också genomförts. Även om rektorn är den som får ämnes- och arbetslagens rapporter och analyser från det arbetet framgår av rektorsintervjun att rektorns kunskap om resultaten av diskussionerna och åtgärderna är låg. De könsbaserade resultat-skillnaderna analyseras inte på skolenhetsnivå och bryts inte heller ned i tydliga och utvärderingsbara åtgärder som kan implementeras i arbetet med utveckling av det pedagogiska arbetet. Svårigheter att organisera undervisningen så att de elever som lätt når kunskapsmålen ges den stimulans de behöver för att nå längre, t.ex. i ämnet svenska, är ett annat exempel där kvalitetsutvecklande åtgärder och tydligt pedagogiskt ledarskap saknas. Skolinspektionens enkät till pedagogerna på skolan visar låga värden avseende såväl rektorns pedagogiska ledarskap som utveckling av utbildningen.

Samordningen mellan enhetens olika ämneslag och arbetslag är tänkt ske företrädesvis på en gemensam regelbunden konferenstid, men intervjuer visar att denna tid sällan tas till anspråk i syfte att utveckla undervisningen för att höja måluppfyllelsen. I lärarintervju framkommer att konferenstiden istället huvudsakligen används till att lösa praktiska frågor. Skolinspektionens enkät visar också låga värden vad gäller konferensernas nytta för undervisningen.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att det pedagogiska ledarskapet och det systematiska kvalitetsarbetet brister på skolenheten. Huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 9 § skollagen, 4 kap. 4–5, §§ skollagen, Lgr 11 2.8 Rektorns ansvar

Omfattning och resurstillgång

Bedömning

Vimmerby kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning och resurstillgång.

- Se till att eleverna har tillgång till utrustning, böcker och andra lärverktyg som behövs för en tidsenlig utbildning och för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas
- Ge eleverna tillgång till skolbibliotek som används i skolans undervisning som stöd för elevernas lärande

Motivering

Skollagen anger att de lokaler och den utrustning som behövs för att nå syftet med utbildningen ska finnas, inklusive tillgång till skolbibliotek. Skollagen anger vidare att utbildningen ska vara avgiftsfri och att eleverna utan kostnad ska ha tillgång till böcker och andra lärverktyg som behövs för en tidsenlig utbildning. Rektorn har enligt läroplanen ett särskilt ansvar för att skolans arbetsmiljö utformas så att eleverna får tillgång till läromedel av god kvalitet och annat stöd för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, t.ex. bibliotek, datorer och andra hjälpmedel. Läroplanen anger också att skolan är ansvarig för att varje elev efter genomgången grundskola kan använda modern teknik som ett verktyg för kunskapssökande, kommunikation, skapande och lärande.

Det saknas en fungerande internetanslutning i stora delar av skolans lokaler, vilket enligt lärare och elever leder till att eleverna nästan aldrig får söka information med hjälp av digitala hjälpmedel. I intervjuer framkommer vidare att bristen på datorer med fungerande internetuppkoppling förstärks av att underhållet av datorerna inte fungerar. På grund av detta tvingas lärare planera in parallellprojekt om man tänker använda de datorer som finns. Intervjuer visar också att elevers skolarbeten försvinner, att elever inte övas i den nya tekniken och därför inte kan det praktiska arbetet på datorerna och att lärarna inte heller har förutsättningar att lära ut detta. Datoranvändningen reduceras inte sällan till en kort stunds informationssökning där resultaten skrivs av från skärmen till ett skrivhäfte eller till användande av den egna mobilen. Samstämmiga uppgifter i intervjuer med lärare och elever visar att dessa förhållanden hindrar att läroplanens kunskapsmål som angetts ovan nås. Rektorn uppger i intervju att skolenhetens datorproblematik gör att lektionstid försvinner och att man därför inte kan ge den undervisning som läroplanen kräver.

Ett skolbibliotek finns på skolenheten, men innehåller främst skönlitteratur och är begränsat i sitt utbud av facklitteratur. Biblioteket erbjuder inte möjlighet till digital in-

formationsinhämtning för eleverna. Intervjuer med elever visar att bibliotekets roll i undervisningen är liten.

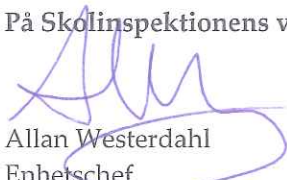
Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att eleverna på Vimarskolan 7-9 inte har tillgång till den utrustning i form av fungerande datorer och datornätverk som behövs för en tidsenlig utbildning och för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. Vidare bedömer Skolinspektionen att skolbiblioteket inte uppfyller författningarnas krav. Huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 35-36 §§, Lgr 11 2.2 Kunskaper och 2.8 Rektors ansvar

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråd Ewa Hallberg och utredare Camilla Landgren.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Enhetschef

Dan Porsfelt
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.